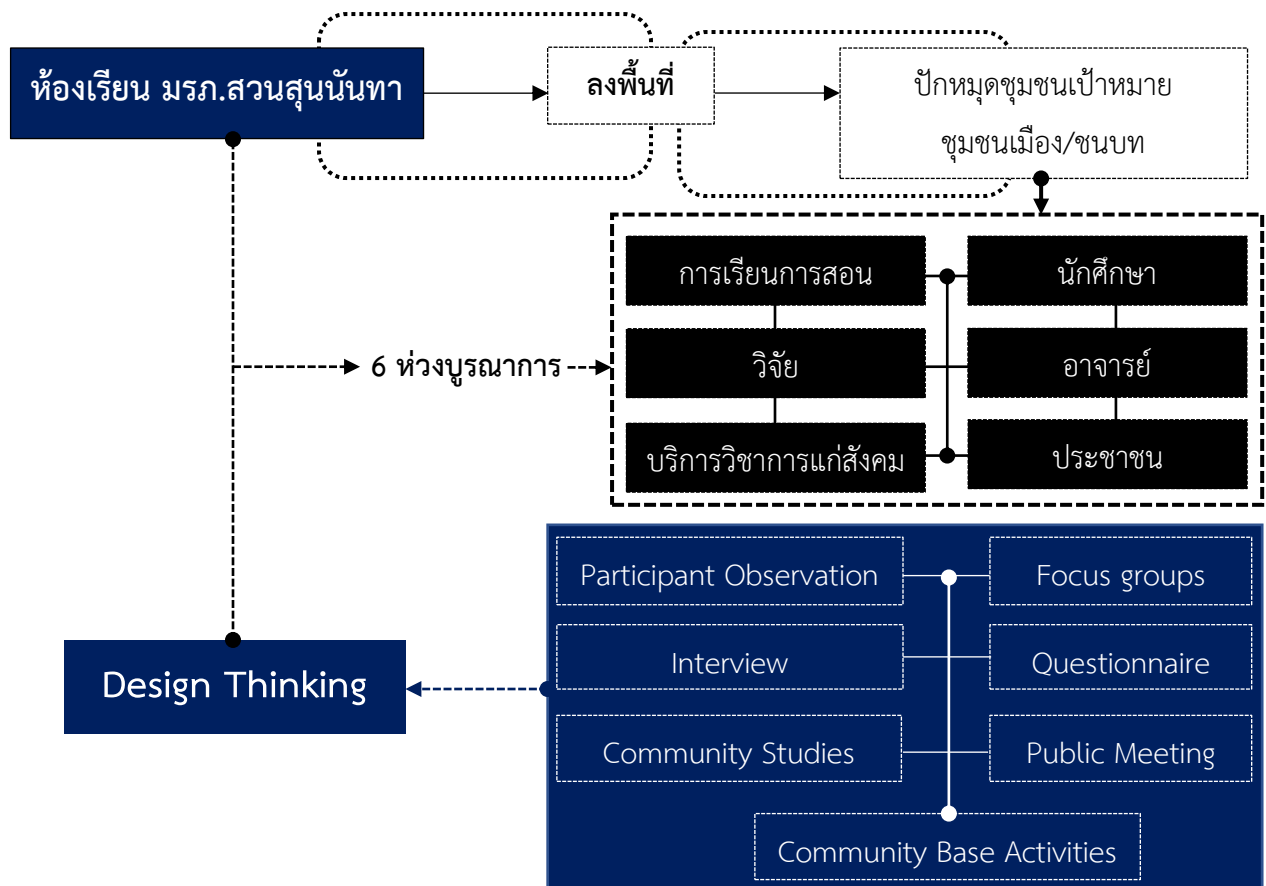

กรอบแนวคิดห้องเรียนชุมชน (Social Lab)

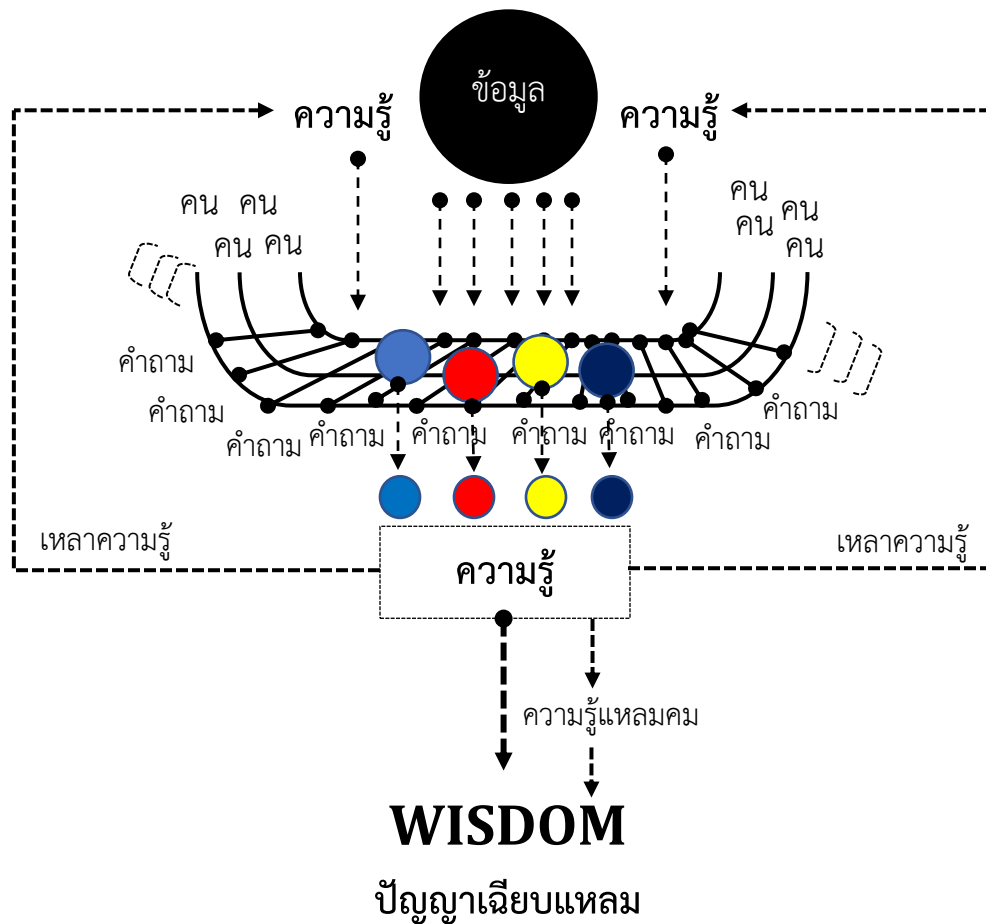
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กุสสิทธิ์ ภูคำชะโนด

การจัดการพัฒนาสังคม ภาควิชาสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

หองเรียนชุมชน เป็นกิจกรรมเชิงปฏิบัติการที่บูรณาการการเรียนการสอน การวิจัยและบริการวิชาการ แก่สังคมในพื้นที่จริงหรือชุมชนเป้าหมายที่มีประชาชน อาจารย์และนักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมพร้อมกันส่งข้อมูล ข่าวสาร ความรู้ ผ่านเครื่องมือที่สร้างค้นหาข้อมูล สร้างกระบวนการคิดจากการสังเกตแบบมีส่วนร่วม สนทนากลุ่มย่อย สัมภาษณ์ สอบถาม เวทีประชาชน การศึกษาชุมชนและกิจกรรมปฏิบัติการ ตลอดจนยกระดับไปสู่การเชื่อมโยงกระบวนการคิดเชิงออกแบบ (Design Thinking) ให้นักศึกษามุ่งหมายที่มนุษย์ให้พบโจทย์ปัญหาที่แท้จริงของชุมชน พบสาเหตุปัญหาที่กำหนดปัญหาได้อย่างชัดเจน ออกแบบแนวคิดที่หลากหลายมาช่วยแก้ปัญหา สามารถสร้างตัวแบบหรือนวัตกรรมทางความคิดใหม่ สิ่งประดิษฐ์ใหม่ สามารถเป็นทั้ง...**ต่อยอด การพัฒนา เพิ่มค่า หากจุดต่าง สร้างสรรค์ แบ่งปันชุมชน สร้างคนสืบสาน บูรณาการวิถีชีวิต**...ซึ่งจะเห็นขั้นตอนการลงพื้นที่ชุมชนตามลำดับดังนี้

ห้องเรียนชุมชน หรือที่นักศึกษาสาขาวิชาการจัดการพัฒนาสังคมและวัฒนธรรม เรียกกันว่า Social Lab หรือ โซเชียลแล็บ เป็นภาคปฏิบัติที่สอดคล้องในรายวิชาเชิงบรรยายของที่มี 4 รายวิชา...กระบวนการทัศน์พัฒนาสังคมพื้นฐาน พหุสังคมวัฒนธรรมประชาคมอาเซียน ชุมชนศึกษา และเศรษฐกิจสังคมตามแนวพระราชดำริ... กระบวนการห้องเรียนชุมชนจึงเป็นการผสมผสานของเครื่องมือเก็บข้อมูลของชุมชนแล้วนำข้อมูลเข้าสู่กระบวนการกรองข้อมูลให้คนเกิดการตั้งคำถามมีการถกเถียงจนเกิดความรู้ นำความรู้สู่กระบวนการกรองความรู้หรือการถกเถียงอีกครั้งจะสร้างความแหลมคมของความรู้ให้เกิดเป็นสติปัญญาที่เฉียบคมมากขึ้น ดังภาพ “ตะแกรงกรองความรู้” ต่อไปนี้

ห้องเรียนชุมชนจึงเป็นพื้นที่ถกเถียงกรองความรู้ที่มีความหลากหลายในการตั้งคำถาม อิสระในการตอบ เกิดความรู้ที่แตกต่าง สร้างมิตรภาพที่ผูกพัน รู้จักชุมชน เข้าใจชุมชน เข้าถึงชุมชน จนนำไปสู่การพัฒนาชุมชนที่ตรงกับความต้องการอย่างแท้จริง พื้นที่แห่งการสร้างปัญญาที่ผ่านกระบวนการเกาถูที่คั้น หรือที่ผู้เขียนเรียกว่า พัฒนาให้ตรงเป้าใหญ่ที่คั้น นั่นเอง